
RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om handicapindsatsen
på uddannelses- og beskæftigelses-
området

Maj
2010

revision
revision
revision

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 4/2009 om handicapindsatsen på uddannelses- og beskæftigelsesområdet

5. maj 2010

RN A101/10

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 25. februar 2010

Ministeren for videnskab, teknologi og udviklings redegørelse af 9. marts 2010

Socialministerens redegørelse af 30. marts 2010

Undervisningsministerens redegørelse af 6. april 2010

I. Indledning

1. Beretningen handlede om Beskæftigelsesministeriets, Undervisningsministeriets og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings (Videnskabsministeriet) indsats for at sikre, at personer med handicap har mulighed for at få en uddannelse og et arbejde på lige fod med andre borgere. Derudover handlede beretningen om rammerne for den samlede danske handicapindsats samt Socialministeriets (tidligere Indenrigs- og Socialministeriet) og Økonomi- og Erhvervsministeriets rolle som handicapkoordinerende ministerier.

Formålet med undersøgelsen var at vurdere, om Beskæftigelsesministeriet, Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet arbejdede målrettet med at sikre ligebehandlingen af personer med handicap på uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Rigsrevisionen har i undersøgelsen set på følgende 3 forhold:

- rammerne for den samlede handicapindsats
- de 3 ministeriers styring af initiativer rettet mod personer med handicap
- de 3 ministeriers arbejde med at tage hensyn til personer med handicap i deres generelle opgavevaretagelse.

2. Socialministeriet overtog i slutningen af 2007 rollen som handicapkoordinerende ministerium fra Økonomi- og Erhvervsministeriet, der havde haft denne opgave siden 2002. Økonomi- og erhvervsministeren har ingen kommentarer til beretningen og har derfor ikke udarbejdet en redegørelse.

II. Rammerne for den samlede handicapindsats

3. Statsrevisorerne fandt i deres bemærkninger til beretningen, at den samlede handicapindsats på statsligt niveau kunne styrkes ved en mere koordineret og prioriteret overvejelse af behov, mål og handlingsplaner, ligesom resultaterne af indsatsen burde overvåges. Statsrevisorerne fandt det fx ikke helt tilfredsstillende, at der siden 2004 ikke har været foretaget en evaluering af, om de langsigtede målsætninger i regeringens handlingsplan for handicapområdet fra 2003 er blevet indfriet.

4. Socialministeren anfører indledningsvist i sin redegørelse, at Statsrevisorernes beretning er et vigtigt bidrag til ministeriernes løbende arbejde i forbindelse med håndteringen af sektoransvaret på handicapområdet, og at beretningen kan medvirke til, at der sker en yderligere styrkelse af koordineringen af indsatsen.

5. Socialministeren oplyser i redegørelsen, at Danmarks ratifikation af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap i 2009 fremover sætter rammerne for målsætninger og konkrete initiativer på handicapområdet. Det betyder ifølge ministeren, at kommende initiativer og prioriteringer vil tage udgangspunkt i de målsætninger og principper, der fremgår af FN's handicapkonvention. Endvidere oplyser ministeren, at et tværministerielt embedsmandsudvalg arbejder på at placere den overvågningsopgave, der fremgår af artikel 33, stk. 2, i konventionen, og at regeringen snarest får forelagt et beslutningsgrundlag om denne placering. Ministeren oplyser desuden, at der som følge af artikel 35, stk. 1, i konventionen senest i sommeren 2011 skal afgives en omfattende beretning til komitéen for rettigheder for personer med handicap om de foranstaltninger, Danmark har truffet med henblik på at gennemføre de forpligtelser, der følger af konventionen og de fremskridt, der er gjort.

Socialministeren oplyser også i sin redegørelse, at hun som handicapkoordinerende minister samler bidrag fra de enkelte ministerier til brug for den årlige redegørelse, som Folketingets Ombudsmand udarbejder om ministeriernes arbejde med ligebehandling af personer med handicap. Formidling af initiativerne til Folketingets Ombudsmand vil ifølge socialministeren tage udgangspunkt i strukturen i FN's handicapkonvention, så der i fremtiden løbende følges op på målsætningerne i konventionen.

For så vidt angår Statsrevisorernes kritik af, at der ikke siden 2004 har været foretaget en evaluering af, om de langsigtede målsætninger i regeringens handlingsplan for handicapområdet er blevet indfriet, anfører socialministeren i sin redegørelse, at den daværende økonomi- og erhvervsminister i december 2004 sendte en redegørelse for udviklingen i regeringens handicappolitiske initiativer til Boligudvalget og Socialudvalget.

6. Beskæftigelsesministeren, undervisningsministeren og videnskabsministeren har ikke bemærkninger til rammerne for den samlede handicapindsats, men henviser i deres redegørelser til, at det er socialministeren, der er handicapkoordinerende minister.

7. Jeg konstaterer, at regeringens handlingsplan for handicapområdet fra 2003 er afløst af Danmarks ratifikation af FN's handicapkonvention om rettigheder for personer med handicap i 2009. Det indebærer efter min vurdering, at behovet for en samlet evaluering af de langsigtede målsætninger i regeringens handlingsplan for handicapområdet fra 2003 i dag er begrænset.

Jeg vil følge socialministerens arbejde med at koordinere målsætningerne og kommende initiativer på handicapområdet med afsæt i FN's handicapkonvention. Endvidere vil jeg følge arbejdet med at placere den overvågningsopgave, der følger af konventionens artikel 33, stk. 2, og regeringens afgivelse af den beretning, der følger af artikel 35, stk. 1, i konventionen. Jeg konstaterer, at socialministeren løbende vil sikre, at der følges op på målsætningerne i FN's handicapkonvention som led i sin indsamling af bidrag til den årlige redegørelse om ministeriernes arbejde med ligebehandling af personer med handicap fra Folketingets Ombudsmand.

III. Initiativer rettet mod personer med handicap

8. Statsrevisorerne konstaterede i deres bemærkninger til beretningen, at ministeriernes arbejde med at sikre ligebehandling kunne styrkes ved en mere målrettet og prioriteret indsats inden for og på tværs af ministerierne.

9. Beskæftigelsesministeren oplyser i sin redegørelse, at Beskæftigelsesministeriet netop har fået foretaget en stor evaluering af ministeriets handicapindsats, der viser, at tilrettelæggelsen af indsatsen er på rette vej. Ifølge ministeren vil resultaterne af evalueringen blive brugt i ministeriets fremtidige arbejde, bl.a. til at kunne foretage en samlet prioritering af de initiativer, der sættes i gang.

10. Undervisningsministeren tager i sin redegørelse til efterretning, at Undervisningsministeriet ikke har opstillet mål for, hvor meget adgangen til uddannelse for personer med handicap skal fremmes, eller udarbejdet nogen samlet strategi eller handlingsplan for ministeriets indsats over for personer med handicap. Ministeren oplyser, at der i Undervisningsministeriet påbegyndes et arbejde med at opstille mål og formulere en overordnet strategi for ministeriets handicapindsats, som også vil omfatte tilrettelæggelse af opfølgningen på og vurderingen af initiativerne, herunder effektiviteter. Ministeren oplyser videre, at ministeriets strategiarbejde koordineres med det arbejde i de andre ministerier, som indgår i det tværministerielle embedsmandsudvalg.

11. Videnskabsministeren oplyser i sin redegørelse, at Universitets- og Bygningsstyrelsen har nedsat en tværgående arbejdsgruppe, der skal styrke koordineringen inden for styrelsens område. Endvidere oplyser ministeren, at hun inden for sit ressort har videregivet Statsrevisorernes bemærkninger til styrelsernes videre foranstaltning.

12. Jeg finder ministrenes initiativer tilfredsstillende og vurderer, at initiativerne vil kunne bidrage til at målrette og prioritere ministeriernes indsats for at fremme ligebehandlingen af personer med handicap på uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Jeg finder det særligt positivt, at undervisningsministeren igangsætter et visionært arbejde, som både skal resultere i mål og en strategi for Undervisningsministeriets handicapindsats samt en plan for, hvordan ministeriet skal følge op på de initiativer, der følger af strategien.

IV. Hensynet til personer med handicap i den generelle opgavevaretagelse

13. Beretningen viste, at ministerierne i de fleste tilfælde har arbejdet med at tage hensyn til personer med handicap i de lovforslag, strategier og projekter, som Rigsrevisionen har gennemgået. Da ministerierne imidlertid ikke har præciseret, hvordan de vil prioritere arbejdet med at tage hensyn til personer med handicap i deres generelle opgavevaretagelse, er det ikke muligt at afgøre, om indsatsen er tilstrækkelig.

14. Beskæftigelsesministeren har i sin redegørelse oplyst, at det er ministerens overbevisning, at Beskæftigelsesministeriet medtænker handicaphensyn i varetagelsen af ministeriets kerneopgaver. Ministeren anfører, at bl.a. etableringen af specialfunktionen for job og handicap har medvirket til at udvikle og styrke beskæftigelsesindsatsen for personer med handicap. Endvidere fremhæver ministeren, at arbejdet med at fremme adgangen til beskæftigelse for personer med handicap er forankret i den almindelige beskæftigelsesrettede indsats.

15. I sin redegørelse noterer undervisningsministeren sig Rigsrevisionens vurdering. Undervisningsministeren oplyser, at vurderingen vil indgå i det arbejde, som ministeren igangsætter med at opstille mål og udarbejde en strategi for Undervisningsministeriets handicapindsats.

16. Videnskabsministeren oplyser, som allerede nævnt i sin redegørelse, at Universitets- og Bygningsstyrelsen har nedsat en tværgående arbejdsgruppe, der skal styrke koordineringen inden for styrelsens område.

17. Jeg finder de 3 ministers tilkendegivelser tilfredsstillende. Det er min vurdering, at undervisningsministerens initiativ er et godt eksempel på, hvordan ministerierne vil kunne synliggøre og præcisere deres prioritering af arbejdet med at tage hensyn til personer med handicap i deres generelle opgavevaretagelse.

V. Sammenfatning

18. Jeg finder samlet set redegørelserne fra ministrene tilfredsstillende. Jeg finder det tilfredsstillende, at beskæftigelsesministeren, undervisningsministeren og videnskabsministeren har taget initiativer, som skal styrke ligebehandlingen af personer med handicap på uddannelses- og beskæftigelsesområdet.

19. Jeg har endvidere noteret mig, at Danmarks ratifikation af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap i 2009 fremover udgør rammen for de statslige målsætninger og initiativer på handicapområdet. Socialministeriet er handicapkoordinerende ministerium og har dermed en central rolle i forhold til at understøtte den fremadrettede statslige implementering og institutionalisering af FN's handicapkonvention.

20. Jeg vil derfor følge udviklingen på følgende områder:

- socialministerens arbejde med at koordinere målsætningerne og kommende initiativer på handicapområdet med afsæt i FN's handicapkonvention
- arbejdet med at placere den overvågningsopgave, der følger af artikel 33, stk. 2, i FN's handicapkonvention
- regeringens afgivelse af den beretning, der følger af artikel 35, stk. 1, i FN's handicapkonvention.

Jeg vil orientere Statsrevisorerne om resultatet af min opfølgning.

Henrik Otbo